

Problémové okruhy ke zkoušce - Dějiny politických teorií 2
2. ročník OV a ZSV 2021/2022

Vyučující: doc. PhDr. Marta Goňcová , CSc. goncova@ped.muni.cz

1. České politické myšlení 20. století (P. Barša, J. Pehe, V. Bělohradský, I. Možný, J. Keller, M. Klíma, E. Tabery, L. Kopeček, V. Hloušek).
2. Sociologie v politické teorii (M. Weber, K. Mannheim, A. Schumpeter, R. Dahrendorf, P. Berger, A. Giddens).
3. Globalizace. Zygmunt Bauman.
4. U. Beck- Nový světový řád. Riziková společnost. Kosmopolitismus.
5. Rasismus. Antisemitismus. Nacionalismus. Šovinismus.
6. Italský fašismus. Itálie 1918-1945.
7. Německý národní socialismus. Německo 1918-1945.
8. Totalitní a autoritativní režimy. Typologie režimů (Sartori, Friedrich, Arendtová, Brzeziński, Linz)- zdroj: Hloušek, Kopeček: Demokracie.
9. H. Arendtová (příčiny vzniku totalitních systémů; autorita; svoboda; otázka viny (Eichmann)).
10. K. Jaspers a otázka kolektivní viny.
11. Totalitarismus v dílech R. Arona, J. Talmona, G. Orwella.
12. Kritická teorie frankfurtské školy (H. Marcuse, E. Fromm, T. Adorno, M. Horkheimer). J. Habermas, A. Honeth.
13. Křesťanské politické myšlení. Křesťanský personalismus. G. Marcel. P. L. Landsberg. N. Berďajev. J. Maritain (politická společnost, stát a člověk; integrální humanismus). Světový étos Hanse Künga. Sociální encykliky Vatikánu.
14. Konzervatismus. Národní konzervatismus: R. Legutko. P.J. Buchanen (Smrt západu).
15. Existencialismus. M. Heidegger, K. Jaspers, J.P.Sartre, A. Camus.
16. Liberalismus (charakteristika, dělení, představitelé - 20. a 21.století).
17. Ekonomický liberalismus F. A. Hayeka. Nové teorie společenské smlouvy - J. Rawls, R. Nozick.
18. Otevřená společnost K. Poppera. Robert Dahl - polyarchie.
19. Teorie třetí vlny v dílech Alvina a Heidi Tofflerových.
20. Liberální demokracie: zastupitelská a přímá. Parlamentní a prezidentská demokracie. Konsenzuální a konkurenční demokracie. Hybridní demokracie (Merkel, Segert). Zdroj: Hloušek, Kopeček: Demokracie.
21. F. Fukuyama od konce dějin k politickému regresu. Identita. Postkovidová doba.
22. S. Huntington (vývoj demokracie; společnost po roce 1989; příčiny krize americké identity).
23. F. Zakaria (svoboda a rovnost v demokracii; postamerický svět).
24. USA z pohledu Z. Brzezińskiego, Roberta Kagana, N. Chomského a I. Wallersteina.
25. Teorie demokracie ve 20. století (Dahl, Huntington, Fukuyama, Zakaria, Pehe).
26. Krize liberalismu jako problém systému - W.I. Robinson, P. Deneen. Postdemokracie – Colin Crouch.
27. Politické teorie-charakter probíhající diskuse – krize liberalismu, krize demokracie; důsledky migrace; krize identity (P. Collier, T. Snyder, P. Ther, N. Dasandi, T. Sarrazin, E. Luce, D. Muray, Y. Mounk, R.Cohen, S. Žižek, Boris Buden.).

Základní literatura:

Blackwellova encyklopedie politického myšlení. Sestavil David Miller a kol., Proglas Jota, Brno 1995, 2006.

Goňcová, Marta: Krize demokracie ve 20.století a Evropa. Brno MU 2010

Heywood, Andrew: Politické ideologie. Praha Victoria Publishing 1994

Hloušek, V., Kopeček (Ed.) : Demokracie. Teorie, modely, osobnosti. Brno MU 2003, 2007

Svensson Palle: Teorie demokracie. Brno CDK 1995.

INTERNET